

Tilkendegivelse vedr. standardgebyrer

Dato: 08.03.2013•Journalnr.:

Regulering af gebyrstørrelser på el-, gas- og varmeområdet

Resumé

1. Sagen vedrører standardgebyrsatser for en række gebyrer i gas-, el – og varmesforsyningssektorerne. Problemstillingen forelægges Energitilsynet af flere grunde. For det første er sagen normsættende for anvendelsen af standardgebyrsatser på el-, gas- og varmeområdet. For det andet har sagen betydning for den fremtidige håndtering af forslag til ændringer af standardgebyrsatserne. For det tredje er det Sekretariatet for Energitilsynets vurdering, at der ikke er tilstrækkeligt grundlag for at vurdere standardgebyrsatsernes rimelighed i forhold til den gennemsnitlige forsynings gennemsnitlige rimelige omkostninger ved de aktiviteter gebyrerne vedrører, og at dette nødvendiggør en undersøgelse af omkostningsniveauet.

2. Dansk Fjernvarme (herefter DFJ) foreslår, med virkning fra 01-01-2013, en stigning på 16,2 % for alle standardgebyrsatserne, med undtagelse af rykkerskrivelser og inkassomeddelelser, som er fastsat i renteloven. Stigningen på 16,2 % er beregnet på baggrund af udviklingen i forbrugerprisindekset mellem 2005 og 2011. DFJs forslag vil for hovedparten af gebyrerne betyde, at gebyrsatserne på varmeområdet bliver højere end på el-området.

3. DFJ har fremsendt forslag til regulering af standardgebyrsatserne på varmeområdet, hvor satserne ønskes opjusteret med udviklingen i forbrugerindekset fra 2005 til 2011. På naturgasområdet har HMN og Naturgas Fyn tilsluttet sig DFJ's forslag for varmeområdet. Ifølge DFJ kan DONG Energy ikke tilslutte sig forslaget, men deltager gerne i et udredningsarbejde om standardgebyrsatserne.

4. Sekretariatet for Energitilsynet tog den 20. december 2011 Dansk Energis regulering af standardgebyrsatserne for el-sektoren for 2012 til efterretning. Gebyrsatserne gældende på el-området fra 2012, var baseret på en undersøgelse blandt medlemmerne af Dansk Energis Netøkonomiudvalg. Dansk Energi fik desuden tilføjet 6 nye gebyrtyper på baggrund af konkrete omkostningsestimater. Dansk Energi ønsker at opjustere de gebyrsatser for 2012, som Sekretariatet for Energitilsynet i 2011 tog til efterretning på el-området, med udviklingen i inflationen. Reguleringen af gebyrsatserne på el-området for 2012 blev taget til efterretning med forbehold for en forventet undersøgelse af gebyrer på el-området i løbet af 2012.

SEKRETARIATET FOR
ENERGITILSYNET

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 4171 5400
post@energitilsynet.dk
www.energitilsynet.dk

5. Standardgebyrsatserne har fra tilsynets afgørelse af 26. september 2005 indtil 2012 været fælles for el-, gas- og varmforsyningssektorerne. Baggrunden for dette har været, at gebyrerne i vidt omfang har skullet dække tilsvarende omkostninger for virksomhederne i de tre forsyningssektorer. Da gebyrer skal være omkostningsmæssigt begrundet, og gebyrsatserne ikke må overstige de gennemsnitlige rimelige omkostninger ved de aktiviteter gebyret vedrører, taler det for at benytte fælles gebyrsatser på de tre områder, med mindre andet kan begrundes ved konkrete omkostningsstudier.

6. En undersøgelse af de faktiske omkostninger ved udstedelsen af gebyrer blev senest gennemført tilbage i 2005. En ny omkostningsundersøgelse for alle tre forsyningsområder vil kunne afdække om det fortsat er hensigtsmæssigt at fastsætte fælles gebyrsatser for de tre forsyningsområder.

7. Det er sekretariatets vurdering, at der ikke er tilstrækkeligt grundlag til at vurdere om en ny regulering af standardgebyrsatserne på de tre energiområder afspejler udviklingen i de faktiske omkostninger ved udstedelsen af gebyrerne. Derfor indstilles det, at Energitilsynet ikke tager DFJs, HMNs, Naturgas Fyns og Dansk Energis forslag til nye gebyrsatser til efterretning, idet standardgebyrerne jf. tidligere afgørelser ikke må overstige de gennemsnitlige rimelige omkostninger ved de aktiviteter vedrører.

TILKENDEGIVELSE

8. Energitilsynet tilkendegav følgende:

- At Energitilsynet ikke på det foreliggende grundlag kan vurdere om de foreslåede gebyrsatser for el-, gas- og varmesektorerne afspejler de gennemsnitlige rimelige omkostninger ved de aktiviteter gebyrerne vedrører.
- At et omkostningsstudie på el- gas og varmeområdet af omkostningerne ved de aktiviteter gebyrerne vedrører, må gennemføres, før Energitilsynet kan vurdere, hvad der vil være rimelige standardgebyrsatser. Sekretariatet for Energitilsynet vil indgå i en dialog med Dansk Fjernvarme, Dansk Energi, Dong Energy distribution, Naturgas Fyn og HMN Naturgas om gennemførelsen af en omkostningsundersøgelse.

SAGSFREMSTILLING

9. Dansk Fjernvarme (herefter DFJ) har den 27. maj 2011 fremsendt forslag til regulering af standardgebyrsatserne på varmeområdet med udviklingen i forbrugerprisindekset fra 2005 til 2011. På naturgasområdet har HMN og Naturgas Fyn tilsluttet sig DFJ's forslag for varmeområdet. Ifølge DFJ kan DONG Energy ikke tilslutte sig anmodningen, men deltager gerne i et udredningsarbejde om standardgebyrsatserne.

10. Dansk Energi ønsker at opjustere de gebyrsatser, som Sekretariatet for Energitilsynet i 2011 tog til efterretning på el-området, med udviklingen i inflationen. Med forbehold for resultatet af en kommende samlet undersøgelse af gebyrområdet, som forventedes gennemført i løbet af 2012 tog Sekretariatet for Energitilsynet Dansk Energis forslag til efterretning.

11. DFJ foreslår en stigning i standardgebyrsatserne på 16,2 %, svarende til udviklingen i forbrugerprisindekset fra 2005 til 2011. Gebyrsatserne i DFJ's forslag er oprundet til nærmeste 5 kr. DFJ begrundet anmodningen med, at gebyrerne bør følge med den almindelige prisudvikling. DFJ oplyser desuden, at de har modtaget en del henvendelser fra medlemmer med ønske om at regulere gebyrsatserne, som de mener ikke længere følger med de omkostninger, der er forbundet med lukkebesøg, aflæsningsbesøg mv.

12. Derudover henviser DFJ til, at gebyrsatserne på el-området blev ændret ultimo 2011 med virkning fra 2012. DFJ mener, at der er behov for en regulering af gebyrerne på varmeområdet allerede fra 1. januar 2013, men understreger samtidig følgende:

”at vi selvfølgelig gerne ser, at der igen kan opnås enighed om fælles standardgebyrer for de tre brancher, idet vi anser det for værende mest hensigtsmæssigt og gennemskueligt for forbrugerne.” (Brev af 23. november 2012)

13. Sekretariatet for Energitilsynet tog den 20. december 2011 på baggrund af en undersøgelse af de gennemsnitlige omkostninger blandt medlemmerne af Dansk Energis Netøkonomiudvalg, Dansk Energis forslag til regulering af gebyrsatserne på el-området for 2012 til efterretning. Nogle gebyrsatser blev hævet, andre blev fastholdt og enkelte blev sænket.

14. I samme forbindelse blev der desuden tilføjet seks nye standardgebyrer, som Dansk Energis undersøgelse havde vist var nødvendige. Det drejer sig om: 1) Gebyr for skønnet aflæsning, 2) Regningsgebyr, 3) Ulovlige forbrug (ulovlig gentilslutning), 4) Fjernbetjent afbrydelse, 5) Fjernbetjent gentilslutning, 6) Genoplukning uden for normal åbningstid.

15. Dansk Energi medsendte beregningsgrundlag for omkostninger vedrørende de seks nye gebyrer i form af medgået tid, timepriser, IT-omkostninger, kørselsomkostninger mv.

16. Den 28. november 2012 anmeldte Dansk Energi en regulering af gebyrsatserne for 2012, hvor gebyrsatserne blev reguleret op med udviklingen i inflationen. De anmeldte gebyrsatser for 2013 blev dog, med henvisning til at Energitilsynet i løbet af foråret 2013 tager stilling til standardgebyrsatserne, ikke taget til efterretning.

17. I december 2012 orienterede Sekretariatet for Energitilsynet på Energitilsynets hjemmeside og ved meddelelse til brancheorganisationerne om, at Energitilsynet i løbet af 2013 vil tage stilling til reguleringen af gebyrsatser på el-, gas- og varmeområdet. Sekretariatet orienterede desuden om, at standardgebyrsatserne for 2012 fortsat er gældende i 2013, indtil tilsynet har taget stilling til en eventuel regulering af gebyrsatserne.

18. Tabel 1 nedenfor viser gebyrsatserne fastlagt i tilsynsafgørelsen fra 2005, DFJ's forslag til ændring af gebyrsatserne på gas- og varmeområdet samt gebyrsatserne for el-området i 2012. Endelig viser tabellens sidste kolonne forskellen mellem DFJ's forslag til nye gebyrsatser sammenlignet med el-områdets gebyrsatser for 2012.

TABEL 1: 2005-SATSER SAMMENHOLDT MED DJFS FORSLAG TIL NYE SATSER OG DES SATSER GÆLDENDE FRA 2012.

	Satser taget til efterretning i 2005)	DFJ forslag	DE 2012 satser	DFJ-DE (Sammenligning)
Rykkerskrivelse *	100	100	100	0
Inkassemeddelelse*	100	100	100	0
Lukkebesøg*	375	440	400	40
Genoplukning inden for normal åbningstid*	375	440	400	40
Betalingsordning*	100	120	100	20
Fogedforretning, udkørende	330	385	350	35
Selvaflæsningskort, rykker	65	80	70	10
Aflæsningsbesøg	270	315	240	75
Flytteopgørelse ved selvaflæsning	65	80	n/a	n/a
Flytteopgørelse ved aflæsningsbesøg	270	315	n/a	n/a
Nedtagning af måler	600	700	575	125
Genetablering af måler	600	700	550	150
Ekstraordinær måler aflæsning med regning	200	235	200	35
Udskrift af regningskopi	35	45	35	10
Målerundersøgelse på stedet	335	390	350	40
Udbringning af måler	165	195	165	30
Gebyr for skønnet aflæsning**	Ikke anm.	65	65	0
Gebyr for manuel betaling (ikke tilmeldt Betalingsservice)**	Ikke anm.	50	50	0
Uberettiget forbrug (ulovlig gentilslutning)**	Ikke anm.	1100	1100	0
Genoplukning uden for normal arbejdstid**	Ikke anm.	800	800	0

* Rykkerskrivelser, inkassemeddelelser samt lukkebesøg er i henhold til Told- og Skattestyrelsens cirkulære nr. SKM2004.273. TSS ikke omfattet af momsloven. Gebyrer for betalingsaftaler er omfattet af momsloven, men er fritaget for moms i henhold til lovens § 13, stk. 1, nr. 11. For de øvrige gebyrer kan momsregistrerede energiselskaber tillægge moms.

** Nye gebyrtyper, som Sekretariatet for Energitilsynet tog til efterretning den 20. december 2011. Gebyrsatserne er fastsat på baggrund af konkrete omkostningsestimater fra Dansk Energi.

Anmærkning: For så vidt angår kørselsomkostningerne blev det, i 2005, for alle tre forsyningsbrancher besluttet at tage udgangspunkt i "frimærkeprincippet", hvorefter prisen for kørselsomkostninger er den samme uanset afstanden fra udbyder til modtager. Kunderne betaler således som udgangspunkt det samme for kørslen uanset beliggenhed.

For så vidt angår rykkergebyrerne gælder i henhold til rentelovens § 9 b, stk. 2, at der højst kan kræves et rykkergebyr på 100 kr. inkl. moms for hver rykkerskrivelse, dog højst for 3 rykkerskrivelser vedrørende samme ydelse. Endvidere gælder i henhold til § 9 b, stk. 2, at hvis skyldneren inden for en sammenhængende periode til stadighed har været i restance vedrørende samme skyldforhold, kan der, uanset 1. pkt. højst kræves rykkergebyr for 3 skrivelser vedrørende restancerne i den pågældende periode. Der kan kun kræves gebyr for rykkerskrivelser, som er sendt med mindst 10 dages mellemrum.

19. Det ses af tabel 1, at Dansk Energi i 2012 hævede gebyrsatserne på de fleste områder i forhold til 2005-nivået, men de nedjusterede også satserne for f.eks. aflæsningsbesøg, nedtagning af måler og genetablering af måler. DFJs forslag til nye gebyrsatser vil betyde højere gebyrsatser end Dansk Energis satser for 2012, på nær for rykkerskrivelser og inkassomeddelelser, som reguleres i renteloven.

Tidligere afgørelser vedrørende gebyrsatser

20. Den 10. april 2000 vedtog Energitilsynet at meddele Danske Energiselskabers forening, at bedømmelsen af el -, gas - og varmforsyningsvirksomheders gebyrer henhørte under Energitilsynets kompetence i henhold til § 77 i elforsyningsloven og § 21, stk. 5 i varmforsyningsloven (naturgasforsyningsloven var på det tidspunkt en del af varmforsyningsloven).

21. Energitilsynet fandt endvidere, på baggrund af Elprisudvalgets praksis, at energiselskaberne alene var berettiget til at opkræve gebyrer, når dette fremgik af selskabernes leveringsbetingelser, og at sådanne gebyrer ikke måtte overstige de gennemsnitlige rimelige omkostninger ved de aktiviteter gebyrerne vedrører.

22. Opkrævning af gebyrer var således ikke betinget af, at gebyrerne i hvert enkelt tilfælde svarede til omkostningerne ved den pågældende aktivitet, men de måtte ikke overstige den gennemsnitlige, rimelige omkostning. Gebyrerne måtte således ikke indeholde et pønalt element.

23. I 2000 og 2001 blev en række af Energitilsynets afgørelser om elforsyningssekskabers opkrævninger af gebyrer for manglende betaling påklaget til Energiklagenævnet. Alle afgørelserne blev stadfæstet af nævnet. Fælles for flere af afgørelserne var,

- at gebyrer skal være omkostningsmæssigt begrundede,
- at rykkergebyrer ikke må overstige de gennemsnitlige, rimelige omkostninger ved udsendelse af erindringsskrivelser,
- at gebyrer ikke må indeholde et pønalt element,
- at gebyrer skal være anmeldt til Energitilsynet (efter den dagældende elforsyningslov),
- at den kommunale gebyrlov ikke finder anvendelse for kommunale forsyningsselskabers opkrævning af gebyrer.

24. I forbindelse med en afgørelse i Energiklagenævnet den 22. september 2004 vedrørende Sønderborg Fjernvarmes opkrævning af flyttegebyr udtalte Energiklagenævnet følgende:

"En endelig fastsættelse af de gennemsnitlige omkostninger ved en forbrugers fraflytning kan efter nævnets opfattelse bedst foretages af Energitilsynet med inddragelse af Sønderborg Fjernvarme og størrelsen af andre fjernvarmeværkers flyttegebyrer".

25. Da spørgsmålet om gebyrstørrelser er af generel karakter valgte Energitilsynets sekretariat, i arbejdet der lå forud for tilsynsafgørelsen i 2005, at se på alle tre forsyningsområder på én gang. Derfor nedsatte Energitilsynet en arbejdsgruppe bestående af ELFOR (navnet på den daværende brancheforening for elselskaber), DFJ og gasbranchen (DONG distribution, HMN og Naturgas Fyn) og medarbejdere fra Sekretariatet for Energitilsynet.

26. På baggrund af arbejdsgruppens arbejde og drøftelser på en række møder med Sekretariatet for Energitilsynet nåede repræsentanterne til enighed om de nugældende gebyrer på gas – og varmeområdet (gebyret var også gældende for elområdet indtil ultimo 2011). Gebyrsatserne blev ved tilsynsafgørelsen af 26. september 2005 ens for alle tre forsyningsbrancher, med følgende begrundelse:

”Baggrunden for dette skal ses i lyset af den divergens, der vil opstå hvis en forbruger både er i restance med hensyn til betaling af sin el- eller gasregning og sin varmeregning. Forbrugerhensyn tilsiger i sådanne situationer, at forbrugeren bør opkræves ensartede gebyrer, uanset om der er tale om en el- eller gasregning eller en varmeregning.”

HØRING

27. DFJ har i e-mail af 29. januar oplyst at de ikke har bemærkninger til sagen. Dansk Energi stiller sig i deres høringssvar af 1. februar 2013 positivt overfor igangsættelse af et omkostningsstudie på el-, gas- og varmeområdet af omkostningerne ved de aktiviteter standardgebyrerne vedrører.

28. HMN Naturgas I/S afgav ikke høringssvar inden for fristen, men har efterfølgende pr. e-mail givet udtryk for at de ingen bemærkninger har til notatets indstilling. Naturgas Fyn har ikke afgivet høringssvar.

29. Dong Energy distribution har i høringssvar af 4. februar 2013 givet udtryk for at de støtter Sekretariatets indstilling. Dong Energy giver desuden udtryk for, at de anser det for en stor fordel, hvis netselskabernes (på el-området) gebyrer er ens på tværs af selskaberne og at de bagvedliggende ydelser har samme indhold. Dong Energy distribution ser en sådan harmonisering som en forudsætning for en vel fungerende engrosmodel, og mener at der bør tages stilling til, hvorvidt gebyrer skal være obligatoriske eller valgfri. Dong Energy anbefaler en obligatorisk ordning.

30. Sekretariatet har noteret Dong Energys opbakning til et fælles omkostningsstudie for de tre forsyningsområdet. For så vidt angår forslaget om at det skal være obligatorisk at benytte standardgebyrsatserne, skal Sekretariatet gøre opmærksom på, at der i elforsyningsloven, naturgasforsyningsloven og varmforsyningsloven ikke er hjemmel til at gøre gebyrsatserne obligatoriske. Det er i øvrigt sekretariatets opfattelse at standardgebyrsatserne allerede benyttes af langt hovedparten af elforsyningselskaberne.

LOVGRUNDLAG

31. Energitilsynet skal i medfør af elforsyningslovens § 73 b og varmforsyningslovens § 22 a føre tilsyn med de af energibranchens organisationers udarbejdede standardiserede vejledninger om fastsættelse af tariffer og betingelser mv.

32. Energiselskaberne skal anmelde priser og betingelser til Energitilsynet i medfør af elforsyningslovens § 76, varmforsyningslovens § 21 og naturgasforsyningslovens § 40.

33. Energitilsynet skal i medfør af elforsyningslovens § 77, stk. 1, varmforsyningslovens § 21, stk. 4, og naturgasforsyningslovens § 41, stk. 1, gribe ind, hvis tilsynet finder, at priser og betingelser er i strid med energilovene.

34. Paragrafferne nævnt i ovenstående 3 punkter præsenteres nedenfor.

35. Elforsyningslovens § 73 b er sålydende:

§ 73b Energibranchens organisationer kan udarbejde standardiserede vejledninger om fastsættelse af tariffer og betingelser m.v. for net- og transmissionsvirksomhedernes ydelser. Energitilsynet fører tilsyn med sådanne standardiserede vejledninger efter regler fastsat af tilsynet.”

36. Elforsyningslovens § 76 er sålydende:

§ 76 De kollektive elforsyningsvirksomheder skal til Energitilsynet anmelde 1) de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for adgang til transmissions- og distributionsnet, herunder tariffer, jf. § 73 a, 2) priser, tariffer og betingelser for ydelser, der omfattes af bevillingerne, samt grundlaget for fastsættelsen af disse, herunder leveringsaftaler efter Energitilsynets nærmere bestemmelse, 3) dokumentation for udskillelse af kommercielle aktiviteter, 4) dokumentation for regnskabsmæssig adskillelse af aktiviteter, 5) kapitalopgørelser udarbejdet efter reglerne i § 69, stk. 2, og § 74, 6) regnskaber, budgetter og andre oplysninger efter Energitilsynets nærmere bestemmelse til brug ved fastsættelsen af og tilsynet med de i § 70 nævnte indtægtsrammer og 7) aftaler om transit, herunder forhandlede priser og betingelser.

Stk. 2. Virksomheder med forsyningspligt skal, for så vidt angår deres forsyningspligtgydelser, til Energitilsynet anmelde salgspriser, gebyrer og vilkår samt grundlaget herfor.

37. Elforsyningslovens § 77 er sålydende:

§ 77 Hvis Energitilsynet finder, at priser og leveringsbetingelser må anses for at være i strid med bestemmelserne i denne lov, kan tilsynet give pålæg om ændring af priser og betingelser.

Stk. 2. Hvis et urimeligt forhold i forbindelse med forhandlinger om netadgang ikke kan bringes til ophør ved pålæg efter stk. 1, kan Energitilsynet udstede pålæg om at indgå en aftale om forholdet på sædvanligt gældende vilkår for tilsvarende aftaler.

...

38. Varmeforsyningslovens § 21 er sålydende:

§ 21 Tariffer, omkostningsfordeling og andre betingelser for ydelser omfattet af § 20 og § 20 b skal anmeldes til et tilsyn, der er nedsat af klima-, energi- og bygningsministeren (Energitilsynet), med angivelse af grundlaget herfor efter regler fastsat af tilsynet. Energitilsynet kan fastsætte regler om formen for anmeldelse og om, at anmeldelse skal foretages elektronisk. Energitilsynet kan fastsætte regler om, at anmeldelse skal ledsages af erklæring afgivet af en registreret revisor, statsautoriseret revisor eller kommunens revisor. Energitilsynet kan give pålæg om anmeldelse.

...

Stk. 4. Finder Energitilsynet, at tariffer, omkostningsfordeling eller andre betingelser er urimelige eller i strid med bestemmelserne i §§ 20, 20 a eller 20 b eller regler udstedt i henhold til loven, giver tilsynet, såfremt forholdet ikke gennem forhandling kan bringes til ophør, pålæg om ændring af tariffer, omkostningsfordeling eller betingelser.

...

Stk. 6. Bestemmelserne i stk. 1-5 finder tilsvarende anvendelse for vedtægtsbestemmelser i virksomheder, der ejer kollektive varmforsyningsanlæg.”

39. Varmeforsyningslovens § 22 a er sålydende::

”Energibranchens organisationer kan udarbejde standardiserede vejledninger om fastsættelse af tariffer og betingelser for de af §§ 20 og 20 b omfattede ydelser. Energitilsynet fører tilsyn med sådanne standardiserede vejledninger efter regler fastsat af tilsynet.”

40. Naturgasforsyningslovens § 40 er sålydende::

§ 40 Transmissions-, distributions-, LNG- og forsyningspligtige selskaber, jf. §§ 10 og 24, skal til Energitilsynet anmelde

1. de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for adgang til transmissions- og distributionsnet samt LNG-faciliteter, herunder tariffer,
2. priser, tariffer og betingelser for ydelser, der omfattes af bevillingerne, og grundlaget for fastsættelsen af disse, herunder leveringsaftaler efter Energitilsynets nærmere bestemmelse,
3. dokumentation for regnskabsmæssig adskillelse af aktiviteter,
4. opgørelse af indskudskapital,
5. regnskaber, budgetter og andre oplysninger efter Energitilsynets nærmere bestemmelse til brug ved fastsættelsen af og tilsynet med de i § 37 a nævnte indtægtsrammer.

...

Stk. 3. Energitilsynet kan fastsætte regler om anmeldelser efter stk. 1 og 2.”

41. Naturgasforsyningslovens § 41 er sålydende:

§41 Hvis Energitilsynet finder, at priser og betingelser må anses for at være i strid med bestemmelserne i denne lov, kan tilsynet give påbud om ændring af priser og betingelser.

...

42. Rentelovens § 9 er sålydende::

§ 9 b. For rykkerskrivelser vedrørende fordringer kan fordringshaveren kræve et gebyr, jf. stk. 2, såfremt skrivelsen er fremsendt med rimelig grund (rykkergebyr). Fordringshaveren kan endvidere kræve et gebyr, jf. stk. 3, for at anmode en anden om at inddrive fordringen på fordringshaverens vegne, såfremt dette er sket med rimelig grund (inkassogebyr).

Stk. 2. Der kan kræves et rykkergebyr på højst 100 kr. inkl. moms for hver rykkerskrivelse, dog højst for 3 skrivelser vedrørende samme ydelse. Har skyldneren inden for en sammenhængende periode til stadighed været i restance vedrørende samme skyldforhold, kan der uanset 1. pkt. højst kræves rykkergebyr for 3 skrivelser vedrørende restancerne i den pågældende periode. Der kan kun kræves gebyr for rykkerskrivelser, som er sendt med mindst 10 dages mellemrum.

Stk. 3. Der kan kræves et inkassogebyr på højst 100 kr. inkl. moms.

43. Momslovens § 13 stk. 1 nr. 11) er sålydende::

§ 13. Følgende varer og ydelser er fritaget for afgift:

...

11) Følgende finansielle aktiviteter:

...

c) Transaktioner, herunder forhandlinger, vedrørende anbringelse af midler, kontokurantkonti, betalinger, overførsler, fordringer, checks og andre handelsdokumenter, dog ikke inddrivelse af fordringer.

d) Transaktioner, herunder forhandlinger, vedrørende valuta, pengesedler og mønter, der anvendes som lovligt betalingsmiddel, bortset fra samlerobjekter.

...

RETSPRAKSIS

44. En række af Energiklagenævnets afgørelser i 2000 og 2001 vedrørte Energitilsynets afgørelser om elforsyningselskabernes opkrævninger af gebyrer for manglende betaling. Alle afgørelserne blev stadfæstet af nævnet. I tilsynsnotatet fra 2005 fremhævedes følgende retningslinjer, som var fælles for afgørelserne:

- at gebyrer skal være omkostningsmæssigt begrundede,
- at rykkergebyrer ikke må overstige de gennemsnitlige, rimelige omkostninger ved udsendelse af erindringskrivelser,
- at gebyrer ikke må indeholde et pønalt element,
- at gebyrer skal være anmeldt til Energitilsynet (efter den dagældende elforsyningslov),
- at den kommunale gebyrlov ikke finder anvendelse for kommunale forsyningselskabers opkrævning af gebyrer.

45. I forbindelse med en afgørelse i Energiklagenævnet den 22. september 2004 vedrørende Sønderborg Fjernvarmes opkrævning af flyttegebyr udtalte Energiklagenævnet følgende:

"En endelig fastsættelse af de gennemsnitlige omkostninger ved en forbrugers fraflytning kan efter nævnets opfattelse bedst foretages af Energitilsynet med inddragelse af Sønderborg Fjernvarme og størrelsen af andre fjernvarmeværkers flyttegebyrer".

BEGRUNDELSE

46. DFJ's forslag til nye standardgebyrsatser, hvor satserne ønskes opreguleret med udviklingen i forbrugerprisindeks fra 2005-2011 på 16,2 %, giver for hovedparten af gebyrerne højere gebyrsatser end de satser Dansk Energi har fået godkendt for 2012.

47. DFJ's forslag bygger ikke på omkostningsmæssige undersøgelser. Da flere af gebyrerne skal dække omkostninger til tilsvarende opgaver i gas- og el-branchen, er det sekretariatets vurdering at DFJ's forslag ikke kan tages til efterretning, da der ikke er grundlag for at vurdere om gebyrsatserne overstiger de gennemsnitlige rimelige omkostninger jf. tilsynets afgørelse fra september 2005 og flere afgørelser i 2000 og 2001 (se punkt 44).

48. Det er sekretariatets vurdering, at en ny fælles omkostningsundersøgelse for de tre forsyningsområder bør gennemføres for at fastslå niveauet for de faktiske omkostninger forbundet med de af gebyrerne omfattede aktiviteter. Vurderingen understøttes af flere forhold:

49. Da gebyrsatserne senest blev ændret på de tre energiområder samtidigt, ved tilsynsafgørelsen fra 2005, var det på baggrund af et fælles omkostningsstudie. Der blev i afgørelsen lagt vægt på, at gebyrsatserne skal afspejle de faktiske omkostninger ved udstedelsen af gebyret. Konkrete afgørelser fra Energiklagenævnet (se punkt 44) understøtter, at gebyrer skal være omkostningsbestemte og ikke må overstige de gennemsnitlige rimelige omkostninger ved udstedelsen af gebyret.

50. Det seneste omkostningsstudie på varme- og gasområdet er over 7 år gammelt, og Dansk Energis undersøgelse blandt medlemmer af deres Netøkonomiudvalg indikerer, at nogle omkostninger er steget, mens andre er faldet. Det tyder på, at det ikke ville være rimeligt at anvende en fremskrivning ved brug af prisindeks.

51. Gebyrerne må ikke overstige de gennemsnitlige rimelige omkostninger, der er forbundet med den aktivitet gebyret vedrører, i de tre sektorer. En omkostningsundersøgelse sikrer desuden en ensartet behandling af de tre sektorer. Hensynet til forbrugerne samt ligheden mellem ydelserne på tværs af brancher fremmes ligeledes ved en fælles løsning.

52. En fælles behandling af de tre sektorer er i øvrigt i overensstemmelse med DFJs ønske om fælles standardgebyrer for de tre brancher.

TILKENDEGIVELSE

53. Energitilsynet tilkendegav følgende:

- At Energitilsynet ikke på det foreliggende grundlag kan vurdere om de foreslåede gebyrsatser for el-, gas- og varmesektorerne afspejler de gennemsnitlige rimelige omkostninger ved de aktiviteter gebyrerne vedrører.
- At et omkostningsstudie på el- gas og varmeområdet af omkostningerne ved de aktiviteter gebyrerne vedrører, må gennemføres, før Energitilsynet kan vurdere, hvad der vil være rimelige standardgebyrsatser. Sekretariatet for Energitilsynet vil indgå i en dialog med Dansk Fjernvarme, Dansk Energi, Dong Energy distribution, Naturgas Fyn og HMN Naturgas om gennemførelsen af en omkostningsundersøgelse.